

ONDERWERP: GROENE CRISISMAATREGELEN

INITIATIEFVOORSTEL GROENLINKS STATENFRACTIE

SAMENVATTING

De woningbouw stagneert, bouw- en installatiebedrijven klagen steen en been. In krimpgebieden zijn ernstige problemen op de woningmarkt, in sommige gevallen zien mensen hun spaarpot letterlijk verdampen wegens onverkoopbaarheid.

Veel particulier woningbezit stamt uit de tijd van de wederopbouw. Toen had men (nog) geen oog voor energielabels. Met de stijgende energieprijzen wordt het vrij (in de regio) besteedbaar inkomen steeds geringer. Zo versterken meerdere negatieve ontwikkelingen elkaar.

Dit voorstel heeft tot doel om die ontwikkeling integraal te benaderen. In essentie komt dat neer op:

- Een regievoerende (provinciale) overheid die maatschappelijke, private en publieke partijen bijeenbrengt om de contouren van het hieronder bedoelde programma te schetsen en uit te (laten) voeren.
- Het (doen) organiseren van de bouwconsument in vitale lokale opdrachtgeverscoöperaties.
- Invloed aanwenden om Europese middelen (semi)structureel in te zetten.
- Procesgeld voor de organisatie beschikbaar stellen.

WAT IS HET PROBLEEM?

In gebieden met bevolkingskrimp daalt de vraag naar woningen, wat een dramatische uitwerking kan hebben op de prijs. Die prijsdaling - of zelfs onverkoopbaarheid - heeft gevolgen voor de sociale structuur: de klassieke spaarpot is verdampt! De beperkte kwaliteit van tal van woningen (uit tijden van wederopbouw of eerder) versterkt het probleem. Door stijgende energieprijzen nemen ook de woonlasten toe, waardoor voor andere bestedingen in de regio minder ruimte is. Een negatieve spiraal van afnemende economische, sociale en ecologische vitaliteit. Deze ontwikkeling moet worden omgebogen.

DE BOUWSTENEN VOOR DE OPLOSSINGEN

Zonder het lokale niveau kan het niet

Oplossingen voor grote problemen kunnen enkel slagen als lokale gemeenschappen zich daarachter scharen. Ook de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid¹ (WRR) wees daar op in een recent rapport. Deze trend is in Zeeland herkenbaar. Actieve dorpsraden, competities tussen dorpen in de strijd voor 'het duurzaamste dorp' zijn daar voorbeelden van.

Innovatie in de hele keten van bouwen en wonen

Door verschuivingen in de markt (minder nieuwbouw, meer onderhoud en renovatie) zijn innovaties nodig. Ook om te kunnen voldoen aan de eisen van de energielabels. Daarbij komen er steeds meer bouwconcepten op de markt vanuit het buitenland. Buitenlandse bouwbedrijven brengen nu al innovatieve - en ook kostentechnisch interessante - nieuwe methoden van energiebesparing en renovatie naar Nederland. Die concurrentie kunnen we toch wel aan?

Inmiddels zit de bouwwereld niet stil. ECCREDI, de Europese koepel voor ontwikkeling en innovatie in de bouwsector, publiceerde een plan om energiebesparing marktgericht aan te pakken. Zij willen ook de kansen benutten die het met 80 miljard gevulde HOIZON 2020-programma ook voor de bouwwereld beschikbaar komen. In de woorden van dhr. R.J. Smits, directeur-generaal voor onderzoek en ontwikkeling: 'de Europese Commissie wil een cultuuromslag maken van een sterk technologische insteek naar een meer vanuit de burger, de maatschappij geformuleerd programma.

De Nederlandse bouw- en woonsector richtte zich onlangs tot staatssecretaris Bleker om te bepleiten dat er Europees geld uit de structuur- en ESF-fondsen naar de verduurzaming van de woningvoorraad gaat.

Europese aandacht voor innovatie, energie en MKB

In 2014 start een nieuwe ronde van Europese programma's voor zowel de structuurfondsen (economische structuurversterking) als de grensoverschrijdende samenwerking (Interreg). Deze programma's bieden mogelijkheden om bij te dragen aan de oplossingen van de hierboven geschetste problemen. Energie(besparing) innovatie en de rol van het Midden en Kleinbedrijf zijn trefwoorden bij beide programma's.

Met name het Interreg-programma voor grensoverschrijdende samenwerking biedt mogelijkheden om samen te werken met onze burens in Oost- en West Vlaanderen. Daarnaast beseft ook Europa dat aan de financiering van (structurele) langetermijnoplossingen extra aandacht besteed moet worden. Naar verwachting komen er investeringsfondsen beschikbaar gericht op lokale overheden, voor het verstrekken van

¹ 'Vertrouwen in burgers' WRR mei 2012.

risicodragend kapitaal: JEREMIE*, en voor kredieten en kapitaal in het bebouwde gebied: JESSICA*². Het laatste fonds heeft een revolverend karakter.

Plattelandontwikkeling en ESF

Het landbouwbeleid van de EU wordt gewijzigd en richt zich steeds breder op plattelandontwikkeling. Daar liggen kansen voor vitalisering van de fysieke en sociale structuur van de dorpen.

Het Europees Sociaal Fonds zal ook in de komende beleidsperiode actief zijn om de werking van de arbeidsmarkt te bevorderen. Daar kan gebruik van worden gemaakt bij het implementeren van innovaties in de hele keten van bouwen en wonen. Her- en bijscholing van reeds werkzaam personeel, en het bijstellen van initiële opleidingen bijvoorbeeld.

VOORSTEL TOT BESLUITVORMING

De Statenfractie van GroenLinks stelt aan PS voor om GS op te dragen:

- Om als provinciale overheid de maatschappelijke, private en publieke partijen bijeen te brengen om dit programma uit te voeren.
- Het (doen) organiseren van de bouwconsument in vitale lokale opdrachtgeverscoöperaties, via een opdracht aan bv. SCOOP om de mogelijkheden daarvoor in kaart te brengen en een pilot op te zetten.
- Actief beleid te ontwikkelen om Europese middelen uit de structuurfondsen, grensoverschrijdende fondsen, POP en ESF middelen voor dit programma (semi) structureel in te zetten.
- Om in juni 2013 aan PS te rapporteren over de voortgang.

De Statenfractie van GroenLinks stelt aan PS voor:

- om uit het Statenbudget 2012 een bedrag van € 250.000,-- beschikbaar te stellen als procesgeld om dit programma op gang te brengen;
- voor zover het beschikbaar gestelde budget in 2012 niet gebruikt wordt, te besluiten dat deel van het budget over te boeken naar 2013.

Middelburg, 11 september 2012.

Leen Harpe, Fractievoorzitter Statenfractie GroenLinks

² De Europese Commissie (directoraat-generaal Regionaal Beleid) heeft in het kader van de programmeringsperiode 2007-2013 samen met de Europese Investeringsbank en andere financiële instellingen vier gezamenlijke initiatieven ontwikkeld voor een efficiënter en duurzamer cohesiebeleid. Twee ervan bevorderen het gebruik van financieringsinstrumenten (JEREMIE en JESSICA), de overige twee (JASPERS en JASMINE) bieden technische ondersteuning. [Lees meer](#)